

Factors and Challenges Affecting Library and Information Research in Iran

Zahra Rezazadeh*

* PhD. of Information Science. Ferdowsi university of Mashhad. Iran.

Article Info	ABSTRACT
Article type: Research Article	Objective: To identify the factors and challenges affecting research in the field of information science and Knowledge from the perspective of academic experts in Iran.
Article history: Received: 26 April 2022 Received in revised form: 05 May 2022 Accepted: 30 May 2022 Published online: 30 May 2022	Methodology: This research is conducted with a qualitative approach and using Grounded theory. Data collection tool was depth interview and data analysis, then coding was performed in three stages of open, axial and selective stages using MAXQDA 10 qualitative data analysis software. The research population consisted of members of the Information Science and Knowledge Planning Committee and experts in Information Science in different universities. Using combined purposive sampling, 13 people were selected as the sample size.
Keywords: Effective Factors, Research Challenges, Knowledge & Information Science, Higher Education -Iran	Results: 405 concepts in the open coding stage were selected and categorized into 46 sub-categories and 25 main categories. In context, 34 concepts and 5 sub-categories and 3 main categories; In causal conditions 89 concepts and 15 sub-categories and 5 main categories; in intervening conditions 142 concepts and 13 sub-categories and 9 main categories; In strategies, 114 concepts and 8 sub-categories and 4 main categories; In the outcomes, 26 concepts, 5 sub-categories and 4 main categories were extracted. Conclusion: The results show the challenges of macro educational policy which includes extracting the article from the dissertation which has led to the production of knowledge and growth of the articles. The limited financial resources which have led to lack of research and the weakness of the research programs. The lack of problem-solving that weakens the application of the findings is the most important factor influencing the research challenges.

Cite this article: Rezazadeh, Z. (2022). Factors and Challenges Affecting Library and Information Research in Iran. *Journal of Knowledge Studies*, 15(56), 13-31.

DOR: 20.1001.1.20082754.1401.15.56.4.8

© The Author(s).

Publisher: Islamic Azad University North Tehran Branch

شناخت عوامل و چالش‌های مؤثر بر پژوهش‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران

زهرا رضازاده

دکترای تخصصی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران. zrezazadeh@yahoo.com

اطلاعات مقاله	چکیده
<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۰۶</p> <p>تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۲/۱۵</p> <p>تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۰۹</p> <p>تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۱/۰۳/۰۹</p>	<p>هدف: شناسایی عوامل و چالش‌های مؤثر بر پژوهش در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی از منظر متخصصان دانشگاهی در ایران است.</p> <p>روش پژوهش: این پژوهش با رویکرد کیفی و با استفاده از نظریه‌پردازی زمینه‌ای انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها، مصاحبه عمیق و تجزیه و تحلیل و کدگذاری داده‌ها طی سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی، با استفاده از نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی MAXQDA ۱۰ انجام شد. جامعه پژوهش را اعضای کمیته برنامه‌ریزی علم اطلاعات و دانش‌شناسی و صاحب‌نظران علم اطلاعات و دانش‌شناسی در دانشگاه‌های مختلف را تشکیل دادند که با روش نمونه‌گیری هدفمند ترکیبی تعداد ۱۳ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند.</p> <p>یافته‌ها: ۴۰۵ مفهوم در مرحله کدگذاری باز در ۴۶ مقوله فرعی و ۲۵ مقوله اصلی انتخاب و دسته‌بندی شد. در شرایط زمینه‌ای ۳۴ مفهوم و ۵ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی؛ در شرایط علی ۸۹ مفهوم و ۱۵ مقوله فرعی و ۵ مقوله اصلی؛ در شرایط مداخله‌گر ۱۴۲ مفهوم و ۱۳ مقوله فرعی و ۹ مقوله اصلی؛ در راهبردها ۱۱۴ مفهوم و ۸ مقوله فرعی و ۴ مقوله اصلی؛ و در پیامدها ۲۶ مفهوم و ۵ مقوله فرعی و ۴ مقوله اصلی استخراج شد.</p> <p>نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد عوامل سیاست کلان آموزشی که شامل استخراج مقاله از پایان‌نامه است باعث تولید دانش و رشد مقاله شده است و عامل محدودیت منابع مالی که باعث عدم پژوهش محوری شده است و ضعف برنامه پژوهشی که عوامل ضعف ساختار پژوهشی و فقر روشناختی و نبود مسأله‌یابی که ضعف در کار بست یافته‌ها را باعث می‌شود مهمترین عوامل مؤثر بر چالش‌های پژوهش است.</p>
<p>واژه‌های کلیدی:</p> <p>عوامل مؤثر، چالش‌ها، پژوهش، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، ایران</p>	

استناد: رضازاده، ز. (۱۴۰۱). شناخت عوامل و چالش‌های مؤثر بر پژوهش‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران. *دانش‌شناسی*، ۱۵(۵۶)، ۱۳-۳۱.

DOR: 20.1001.1.20082754.1401.15.56.4.8

حق مؤلف © نویسنده گان.

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

مقدمه

علم اطلاعات و دانش‌شناسی رشته‌ای است که ماهیت بین‌رشته‌ای دارد و در تحول و توسعه روزافزون علوم دیگر نقش دارد. لذا، سال‌هاست در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی حضور دارد. رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی که از سال ۱۳۹۱ در ایران به علم اطلاعات و دانش‌شناسی تغییر نام یافت، با مطالعه ماهیت اطلاعات و دانش و تدوین مکانیزم‌هایی برای تولید، گردآوری، سازمان‌دهی، اشاعه و مدیریت اطلاعات زمینه را برای پویایی جریان دانش در جامعه (اعم از سازمان‌ها و کل جامعه) فراهم می‌سازد. از این‌رو، رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی به‌عنوان رشته‌ای که ماهیت، رفتار و کاربردهای اطلاعات را مطالعه می‌کند از مهم‌ترین رشته‌های دانشگاهی در کشورهای پیشرفته به حساب می‌آید. رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی مانند بسیاری از رشته‌های علمی، با مشکلات و مسائلی مواجه است که برای رفع آن‌ها نیاز به تفکر، مطالعه و پژوهش است و تا زمانی که مسائل و مشکلات اساسی رشته شناسایی نشوند، صرف هزینه و زمان جهت انجام پژوهش، اتلاف منابع انسانی و مادی خواهد بود. اهمیت پژوهش به‌عنوان مهم‌ترین اقدامات اطلاعاتی بر کسی پوشیده نیست، چون نتایج آن می‌تواند راه‌گشای بسیاری از مشکلات در عرصه‌های مختلف باشد و برنامه‌ریزی پژوهشی باید نسبت به نیازها و فرصت‌های موجود در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی به‌گونه‌ای پاسخگو باشد. لذا پژوهشگران علم اطلاعات و دانش‌شناسی نیز مانند دیگر رشته‌ها برای توسعه مبانی نظری و حل مشکلات کاربردی، به انجام پژوهش توجه دارند (کوکی، ۱۳۸۸). برخی پژوهش‌های انجام‌شده نشان‌دهنده نقدهای محکم اندیشمندان این حوزه بر مبحث پژوهش در این رشته نیز است. نقدهایی مانند استفاده نکردن از نظریه‌ها؛ سیطره بی‌چون و چرای کمی‌گرایی؛ محدودیت، تنوع نداشتن و ضعف روش‌های پژوهش؛ کیفیت نامطلوب، پراکندگی و ازهم‌گسیختگی پژوهش‌ها؛ و وابستگی شدید به مشاهدات و داده‌های محلی و رویکرد منطق‌های و محلی به جای کاربرد عمومی و جهانی (پاول، ۱۳۸۵؛ باد، ۱۳۸۱؛ نشاط، ۱۳۸۸) سبب شده است جایی برای تمجید از پیشینه پژوهش در علم اطلاعات و دانش‌شناسی باقی نماند. کارکرد اصلی پژوهش، یافتن پاسخ‌هایی روشن و علمی برای پرسش‌های نوین و ارائه راه‌کارهایی مؤثر برای حل مسائل جاری در زمینه‌ای مشخص است که پژوهش به آموزش بهتر می‌انجامد، چراکه دانش نو و برنامه‌های آموزشی مکمل یکدیگرند و موجب اعتبار انسان‌ها و سازمان‌ها می‌شود (کومار، ۱۳۷۴). از طرفی آموزش و پژوهش به‌مثابه دو بال پرواز رشته‌های علمی، زمینه رشد و تعالی آن‌ها را فراهم می‌کنند و در تثبیت جایگاه حرفه‌ای‌شان در جامعه علمی تأثیرگذارند و شناسایی چالش‌های رکن پژوهش در علم اطلاعات و دانش‌شناسی زمینه رشد و ارتقای آموزش رشته را نیز فراهم می‌کند. مسئله‌ای که در این میان باید به آن توجه داشت این است که در حال حاضر، بخش عمده‌ای از پژوهش‌هایی که در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی صورت می‌گیرند، از کارایی لازم برخوردار نیستند. شماری از پژوهش‌های این حوزه فاقد اثربخشی لازم بوده و متناسب با نیازها، و حل مسائل و مشکلات جامعه نیستند. دیانی (۱۳۸۷) معتقد است، تعداد قابل توجهی از پژوهش‌های کتابداری در گذشته‌های دور و نزدیک در حوزه‌های متفاوت این رشته، با مسئله یابی شکل می‌گرفتند اما در بیشتر تحقیقات حوزه‌ی کتابداری و اطلاع‌رسانی به‌ویژه پایان‌نامه‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی، به‌جای «مسئله‌یابی» به «مسئله‌سازی» پرداخته می‌شود و دلایل این امر را از سویی، افزایش تعداد گروه‌های مجری دوره‌های تحصیلات تکمیلی و از سوی دیگر، کمبود مدرسان باتجربه می‌داند. از دیگر چالش‌های موجود در قلمرو پژوهش علم اطلاعات و دانش‌شناسی، ضعف در کاربردی بودن پژوهش‌ها است. به‌طور کلی، بندرت دیده می‌شود که از یافته‌ها و نتایج آن‌ها در عرصه محصولات و خدمات در جامعه (بازار کار و سازمان‌ها) استفاده کاربردی شود (فتاحی، بگلو، آخشیک، ۱۳۹۳). همچنین ریشه شماری از مشکلات را می‌توان در نامشخص بودن نیازهای پژوهشی جامعه و عدم توجه به اولویت‌های پژوهشی در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانست. نظر به اینکه بودجه پژوهش در کشور ما اندک است و از همین مقدار کم هم به‌صورت بهینه استفاده نمی‌شود و با توجه به اهمیت پژوهش و هزینه و زمان زیادی که صرف انجام آن می‌شود و تأثیری که این پژوهش‌ها می‌توانند بر روند غنای رشته داشته باشند، نگاه دقیق‌تر به پژوهش‌ها امری ضروری است. چراکه انجام پژوهش‌های تازه و کاربردی و متناسب با نیاز جامعه و توانایی پژوهشگر، نسبتاً کار مشکلی است. به نظر می‌رسد مناسب‌ترین راه‌حل در این زمینه شناسایی چالش‌ها در پژوهش علم اطلاعات و دانش‌شناسی است و اقدام در رفع این چالش‌ها و حل مسائل است. گستردگی و تنوع گوناگون در مقوله‌های پژوهش در جهان و ایران وجود دارد که این مقولات را می‌توان در دسته‌بندی‌هایی نظیر پژوهش در

مبانی نظری، محدودیت‌های پژوهش، اثربخشی استادان در پژوهش و مشکلات موجود در روش پژوهش قرارداد. رانگ^۱ (۲۰۱۷) در تحقیقی که روند تحقیقات نظریه‌ای کتابداری در سرزمین چین از قرن ۲۰ را تحلیل می‌کند، نتیجه می‌گیرد که پژوهش‌های نظری کتابداری باعث یک توسعه بین‌رشته‌ای می‌شوند؛ الگوی علوم کتابداری از کثرت‌گرایی به وحدت تبدیل می‌شود و ویژگی‌های قومی روند محلی‌سازی چینی را بیشتر منعکس می‌کند. راج کومار^۲ (۲۰۱۷) فعالیت‌های پژوهشی کتابداری و اطلاع‌رسانی مؤسسات آموزش عالی هند را بررسی کرده است که مهم‌ترین چالش را که سازمان‌های مالی و دانشگاه‌ها نیاز به تشویق کردن متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی برای پیش‌قدم شدن در امر تحقیقات و انتشار دارند و در همین موضوع زارعی و فامیل روحانی (۱۳۸۸) به بررسی وضعیت تحقیقات اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها آزاد اسلامی منطقه پنج و شناسایی مشکلات آن‌ها در تولید اطلاعات علمی می‌پردازند که مشکلات اعضای هیئت‌علمی را در سه مقوله کلی دسته‌بندی نمودند: الف. مشکلات پژوهشی؛ ب. مشکلات آموزشی؛ مشکلات منابع و تجهیزات کتابخانه و همچنین گنجی (۱۳۸۳) وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه فردوسی مشهد را مورد بررسی قرار می‌دهد که بین سطح تحصیلات، تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی، استفاده از فرصت مطالعاتی و تولید علمی تفاوت معناداری می‌داند و رابطه معناداری بین سال‌های اشتغال در دانشگاه، درجه آشنایی با زبان انگلیسی و تولید علمی را می‌شناسد. بول و کتان و ویلارد^۳ (۲۰۱۲) بهره‌وری پژوهش و پدیداری استادان کتابداری و اطلاع‌رسانی در مؤسسه‌های آموزش عالی استرالیا را مورد بررسی قرار می‌دهد که مهم‌ترین عامل را در این بهره‌وری استفاده از فرصت‌های مطالعاتی استادان و توسعه موضوعات پژوهشی می‌داند. چوان و کین^۴ (۲۰۱۱) به جنبه دیگر از پژوهش، بررسی روش‌های علمی کتابداری و اطلاع‌رسانی در چین می‌پردازد که جهت حل مشکلات روش‌شناختی پژوهش پنج اقدام را ارائه می‌دهد.

۱. بهبود روش نظام پژوهش علم کتابداری و اطلاع‌رسانی؛ ۲. تنظیم مفهوم روش‌های پژوهش علم کتابداری و اطلاع‌رسانی؛ ۳. اهمیت آموزش روش‌های پژوهش علم کتابداری و اطلاع‌رسانی؛ ۴. تقویت روش‌های تجربی؛ ۵. تأکید بر استفاده یکپارچه پژوهش‌های مختلف. همچنین حیدری، قنادی نژاد و چینی پرداز (۱۳۹۵) به مطالعه شناسایی و دسته‌بندی محورهای پژوهشی مهم در علم اطلاعات و دانش‌شناسی پرداختند و دریافتند که موضوعات سنتی و مباحث نظری نسبت به موضوعات فناوری و ارتباطی اولویت کمتری دارند. عصاره و فرج پهلوی و سیامکی (۱۳۹۳) به تحلیل مقالات فارسی منتشرشده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی کشور از نظر روش پژوهش و ابزار گردآوری داده‌ها می‌پردازند که مطالعه مقالات منتشرشده حاکی از پراکندگی نامتوازن روش‌های پژوهش و ابزار گردآوری داده‌های به کاررفته در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی کشور است. پژوهش‌های صورت گرفته مبین این نکته است که پژوهش‌ها به صورت پراکنده و نه منسجم به بررسی یک یا چند جنبه از پژوهش پرداختند به‌طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که بررسی نظرات و دیدگاه‌های استادان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی نسبت به امر پژوهش خود سهم اندکی از کارهای صورت گرفته را به خود اختصاص می‌دهد. لذا پژوهش حاضر بر آن است که با بررسی نظرات و دیدگاه‌های استادان علم اطلاعات و دانش‌شناسی به سؤالات زیر پاسخ دهد:

۱. چه چالش‌هایی در انجام پژوهش‌های رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران وجود دارد؟
۲. راه‌کارهای مقابله و رفع موانع موجود در پژوهش رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران کدام‌اند؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کیفی و با استفاده از رویکرد نظریه زمینه‌ای^۵ انجام شده است. در پژوهش کیفی برای تعیین اندازه نمونه نمی‌توان از فرمول مشخص و واحدی استفاده کرد. پاول (۱۳۷۹) در مورد اندازه نمونه در مطالعات کیفی کتابداری و اطلاع‌رسانی، راه‌حل ساده را در این می‌بیند که گردآوری داده‌ها تا زمانی ادامه یابد که عناصر اساسی مطالعه به حد اشباع برسند، یعنی تا زمانی که افراد نمونه، دیگر چیزی به داده‌ها اضافه نکنند و یا آنچه مطرح می‌کنند، در تضاد با دانسته‌های گردآوری شده نباشد. لذا در مرحله اشباع با توجه به نمونه‌گیری گلوله برفی یعنی انتخاب معهود افرادی که

1. Rong

2. Raj Kumar

3. Boell & Kennan & Willard

4. Chuan & qin

5. Grounded theory

می‌توانند افراد مناسب دیگری را برای مطالعه معرفی کنند و این افراد نیز به نوبه خود، تعدادی مشارکت‌کننده دیگر را برای گردآوری اطلاعات بیشتر درباره تحقیق معرفی می‌کنند، این روش زمانی بسیار سودمند است که زمینه تحقیق به گونه‌ای باشد که افراد مطلع درباره آن پراکنده باشند یا به صورت خوشه‌ای یافت نشوند. لذا بر این اساس داده‌های این پژوهش از طریق مصاحبه‌ها عمیق با ۱۳ نفر از متخصصان علم اطلاعات و دانش‌شناسی استخراج شده است. به منظور تدوین عوامل مؤثر بر چالش‌های پژوهش در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی با استفاده از روش نظریه‌پردازی زمینه‌ای، مصاحبه‌هایی ابتدا با اعضای کمیته برنامه‌ریزی علم اطلاعات و دانش‌شناسی که ۸ عضو بودند انجام شد و این گروه افراد دیگری را برای اطلاعات بیشتر نظیر مدیران گروه‌های دانشگاه‌های مختلف (دانشگاه آزاد، غیرانتفاعی، پیام نور، علمی و کاربردی) و استادان پیشکسوت را معرفی کردند. در انجام مصاحبه‌ها پژوهشگر سعی داشته با احاطه بر موضوع، ارتباط سؤالات باهدف مصاحبه را حفظ نماید. پس از گردآوری داده‌ها تحلیل مصاحبه‌ها تا مرحله اشباع، با اتخاذ روش تحلیل تفسیری اشتراوس و کوربین^۱ و انجام فرایند کدگذاری باز و محوری انجام شد که طی عمل کدگذاری در مرحله نخست، داده‌ها و اطلاعات به مفاهیم شکسته و خرد شدند و تشکیل مفاهیم بخشی از تحلیل داده‌ها است که در جریان گردآوری داده‌ها آغاز شدند. در مرحله کدگذاری باز برای چالش‌های پژوهش ۴۰۵ مفهوم استخراج شد و سپس در کدگذاری محوری که فرآیند مرتبط کردن موضوع‌های فرعی به موضوع‌های اصلی تر است، مفاهیم دارای ایده مشترک در سطحی بالاتر دسته‌بندی شدند و تشکیل مقولات فرعی را دادند و داده‌های تجزیه‌شده به مفاهیم و موضوع‌ها در کدگذاری محوری می‌بایست با شیوه جدیدی به یکدیگر مرتبط شوند. این کار با بکار بردن یک الگو شامل شرایط علی پدیده، شرایط مداخله‌گر، راهبردهای کنش / کنش متقابل، و پیامدها انجام شده است.

در الگو، راهبردها کنش‌هایی هستند که در پاسخ به مقوله مرکزی صورت می‌گیرند. شرایط زمینه‌ای و مداخله‌گرها (مجموعه‌ای از متغیرهای میانجی و واسط) عوامل خاص و عمومی تأثیرگذار بر راهبردها و پیامدها نتایج حاصل از اجرای راهبردها هستند (کرسول^۲، ۲۰۰۵). سپس ایده مشترکی میان مقولات فرعی ایجاد شده است که مقوله‌های اصلی یا تم‌ها شکل گرفتند. در مرحله کدگذاری گزینشی یا انتخابی پدیده هسته‌ای (چالش‌های پژوهش در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی) شناسایی و سایر موضوع‌ها به صورت نظام‌مند با آن مرتبط می‌شوند و سرانجام مدل مفهومی از چالش‌های پژوهش ارائه شد تا روابط متقابل مقولات را نشان دهد. برای روایی مصاحبه و تأیید درستی برداشت، پژوهشگر با جامعه مورد مطالعه خود تماس گرفت و برای تضمین اعتبار داده‌ها به دلیل تعامل طولانی با نمونه مورد مطالعه، این فرصت را داشت تا با مرور و بازنگری به دیدگاه و نظرات آنان نزدیک شود. برای ثبات و پایایی داده‌ها از نظرات تکمیلی همکارانی که با رویکرد پژوهش کیفی آشنا بودند و مرور مصاحبه‌ها استفاده شد. برای مصاحبه‌ها در یک جدول جملات و عبارات، مفاهیم، مقوله‌ها و تم‌ها نشان داده است. مقوله‌های اصلی چالش‌های پژوهش براساس مصاحبه‌ها و جملات صاحب‌نظران پس از پیاده‌سازی مصاحبه‌ها در قالب کدگذاری باز، محوری، و گزینشی استخراج و تحلیل شدند. تحلیل با نخستین مصاحبه آغاز شد و به مصاحبه بعدی منجر شد. لذا تعامل دائمی میان پژوهشگر و عمل پژوهش، با حفظ موازنه میان عینیت و حساسیت برقرار بود. عینیت برای رسیدن به تفسیر بی‌طرفانه و دقیق از رویدادها ضرورت دارد و حساسیت نیز برای درک ظرایف و معناهای داده‌ها و تشخیص ربط میان مفاهیم لازم است. در پژوهش کیفی، عینیت نه به معنای کنترل متغیرها، که به معنای آمادگی برای گوش دادن و اجازه سخن دادن به پاسخگویان است (استراوس و کوربین، ۱۳۹۱). در این پژوهش نیز، مصاحبه‌ها با پرسش‌هایی باز همراه بود تا پاسخگویان هر چه را مرتبط می‌دانند بگویند و توصیف کنند. همچنین پس از هر مصاحبه، از پاسخگویان درخواست می‌شد که بگویند آیا تفسیر ما با تجربه آنها از آنچه گفته و توصیف کرده‌اند مطابقت دارد یا نه و با استفاده از کدگذاری باز، مفاهیم موجود در داده‌ها، مقوله‌ها و ویژگی‌ها و ابعاد مقوله‌ها شناسایی شده‌اند. سپس در کدگذاری محوری مقوله محوری شناسایی گشته و رابطه این مقوله با مقوله‌های فرعی با استفاده از پارادایم اشتراوس و کوربین (شکل ۱) به تصویر کشیده و تشریح شده است. در نهایت در کدگذاری گزینشی روایتی منسجم با استفاده از مقوله‌های به دست آمده و ویژگی‌ها و ابعاد آنها ارائه شده است.

1. Strauss & Corbin

2. Creswell

یافته‌ها

در جدول ۱ اطلاعات جمعیت شناختی مصاحبه‌شوندگان پژوهش نشان داده شده است.

جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی

ردیف	رشته تحصیلی	مرتبه علمی	جنسیت	مدرک تحصیلی	حوزه کاری
۱	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استاد	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی دانشگاه - دیر کمیته برنامه‌ریزی
۲	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استاد	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی دانشگاه - عضو کمیته برنامه‌ریزی (دانشگاه فردوسی مشهد)
۳	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	دانشیار	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی دانشگاه عضو کمیته برنامه‌ریزی (دانشگاه تربیت مدرس)
۴	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استاد	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی دانشگاه عضو کمیته برنامه‌ریزی (دانشگاه الزهراء)
۵	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استادیار	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی دانشگاه عضو کمیته برنامه‌ریزی (دانشگاه شاهد)
۶	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استاد	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی دانشگاه عضو کمیته برنامه‌ریزی (دانشگاه تهران)
۷	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استاد	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی دانشگاه عضو کمیته برنامه‌ریزی (دانشگاه اصفهان)
۸	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استاد	زن	دکتر	عضو هیئت علمی و عضو کمیته برنامه‌ریزی (دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات)
۹	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استاد	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی بازنشسته دانشگاه (دانشگاه فردوسی)
۱۰	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استاد	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی علم اطلاعات و دانش‌شناسی (دانشگاه پیام نور مشهد)
۱۱	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استادیار	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی (دانشگاه پیام نور قم)
۱۲	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	استادیار	مرد	دکتر	عضو هیئت علمی علم اطلاعات و دانش‌شناسی (دانشگاه غیرانتفاعی مشهد)
۱۳	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	دانشیار	زن	دکتر	عضو هیئت علمی علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه علمی کاربردی

جدول ۲. کدگذاری باز و مقوله‌بندی مصاحبه‌ها

ویژگی	مقوله‌های اصلی (تم)	مقوله‌های فرعی	مفاهیم (کدهای باز)	جملات
منابع پژوهشی	تأثیر پایان‌نامه‌ها (شرایط علی)	درگیر کردن دانشجویان	نگرانی دانشجویان از چاپ مقاله/ چاپ مقالات پایان‌نامه با نام استادان	مقالات از پایان‌نامه استخراج می‌شود که در پایان‌نامه هم استادان همکاری و دلسوزی ندارند ولی متأسفانه باید مقالات به نام آن‌ها چاپ شود.
		استخراج مقاله از پایان‌نامه‌ها	افزایش مقالات مستخرج از پایان‌نامه‌ها/ تأثیر مقالات پایان‌نامه‌ها	در دانشگاه‌ها اکثر تولید علم مربوط به پایان‌نامه دانشجویان است و جالب که این مقالات از پایان‌نامه استخراج می‌شود.
	تولید مقاله (شرایط علی)	افزایش کمی مقالات	ناشران و مجلات علمی/ ملزوم بودن تولید مقاله/ اهمیت تولید مقاله	تعداد نشریات علمی-پژوهشی داخلی در این حوزه زیاد شده و هم مشارکت اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها در نشریات بین‌المللی رشد چشمگیری داشته است.
		جایگاه مقالات	عدم رفع نیاز از تولید مقاله/ کمبود مقاله‌های نویسنده مستقل/ نگارش مقالات توسط دانشجویان	لیکن ایراد اساسی در این میان نگاه کمی به تولید مقاله بوده و کمتر نیاز جامعه حرفه‌ای و انجام پژوهش‌های با عمق بیشتر که مشکلات جاری حوزه را هدف قرار داده باشند مدنظر بوده است.
		ترویج رتبه	ارتقاء رتبه دانشگاه با تولید مقاله/ امتیاز آوری مقالات برای استاد	استاد خودش تحقیق نمی‌کند و با مقالات دانشجویان است و دولت و دانشگاه هم این را می‌دانند اما می‌گویند وقتی نام استاد من روی مقاله است برای دانشکده و دانشگاه امتیاز می‌آورد.
	اثر بخشی مقالات (شرایط علی)	گیرایی مقالات	دانش‌افزایی در مقالات/ اولویت کیفیت مقاله/ ابتکار و خلاقیت در مقاله/ ایجاد تغییرات اساسی	یک مقاله با کیفیت و علمی بنویسد و تعقیبات ماهوی انجام داده باشد مثلاً موضوع خاص مطرح کنید به لحاظ کیفی که باعث تعقیبات باشد.
		تأثیر گذاری مقالات	تأثیر تولید مقاله در اعتبار/ ارزشمندی مقالات چند نویسنده/ ایده‌گیری از مقالات	مقاله، داشتن مقاله به لحاظ کم مهم است ولی مقاله واقعاً ارزشمند است که بتواند تأثیر گذار باشد و تعقیبات مثبت انجام بدهد.
	نظام انتشارات (شرایط علی)	نشر کتاب	موضوعات کتابها/ نگارش املائی و مفهومی/ الکترونیکی شدن کتابها/ وجود فهرست موضوعی در کتابها	موضوع بارها توسط افراد مختلف منتشر شده است یا یک کتاب توسط دو ناشر منتشر شده است.
		انتشارات بین‌المللی	مشارکت استادان در نشریات بین‌المللی/ کمبود انتشارات بین‌المللی	تعداد کمی از انتشارات بین‌المللی در حوزه کتاب داریم.

		بازار انتشارات	استفاده عملی کتاب‌ها/ کتاب‌سازی/ پارتی‌بازی/ جزوه‌سازی کتاب‌ها	کتاب‌های زیادی بنام کتابداری در چاپ و کتابدار و جاهای دیگر منتشر می‌شود که این‌ها هیچ استفاده عملی ندارند و نه کسی آن‌ها را می‌خواند و نه کسی درس می‌دهد و نه به‌عنوان منابع می‌آید.
خلق دانش	تولید دانش (شرایط علی)	گسترده‌گی تولید دانش	افزایش کمی تولید دانش / قابل توجه بودن تولید دانش / شناخت نیازهای جامعه در تولید دانش	در تولید دانش افزایش روبره رشد داشته‌ایم و این نکته مثبتی است.
		جایگاه تولید دانش	مناسب بودن تولید دانش در رشته / موفقیت کتابداران ایرانی در مقالات و مجلات بین‌المللی	متأسفانه تولید دانش ما زیاد است اما اثربخشی آن خیلی کمتر است شاید در کشور طبق آمارها که شنیدیم بیشترین مقالات آی اس آی در نشریات معتبر بین‌المللی شاهد هستیم.
		تولید دانش رفع نیاز واقعی	تولید دانش واقعی / انطباق دانش تولیدشده با نیازهای رشته	نکته اصلی علم همخوانی دانش تولیدشده و با نیازهای رشته است.
		روزآمدی و نوآوری در تولید دانش	روزآمدی تولید دانش / تسلط استادان به زبان‌های خارجی / استفاده از ایده‌های نوآورانه/ اثربخشی تولید دانش	ما علم روز را به دست می‌آوریم و بر اساس علم روز هم تولید دانش می‌کنیم اما عمق این دانش‌ها مهم است و این دانشی که تولید می‌کنیم به‌صورت عمیق گرفته باشیم و در کتاب‌ها و مقالات و در گزارش‌ها پژوهشی این‌ها را منتشر کنیم و باید شاهد اثربخشی این تولید دانش در صنعت توی جامعه باشیم.
		کیفیت تولید دانش	توجه به کیفیت تولید دانش / تفاوت تولید دانش با تولید مقاله	چطور ما این همه تولید دانش راداریم اما پیشرفت صنعتی تبدیل دانش به فناوری و تبدیل آن به ثروت خیلی کمتر از آنجایی است که تولید دانششان کمتر است.
عوامل انسانی	چالش‌های انسانی (مداخله‌گر)	ضعف و توان مهارت‌های پژوهشی	ضعف دانشجویان/ علم آشنایی با روند انجام کار / ضعف دانشگاهی / عدم توانایی در نمایش اولویت پژوهشی	مهم‌ترین مشکل ما ضعف آکادمیک فارغ‌التحصیلان رشته است مثلاً من در مجلات علمی و پژوهشی دیده‌ام که نویسنده توانسته است انواع نمونه‌گیری‌ها را هم تشخیص دهد.
		عدم روحیه کار پژوهش	کمترین تلاش از استاد راهنما/ علم همکاری پاسخگوین/ عدم فرصت‌های مطالعاتی/ عدم استقبال اعضای هیئت علمی/ ترجیح دانشجویان به آموزش محوری/ جدی نگرفتن کار پایان‌نامه/ گرایش دانشجویان به آموزش محوری	نبودن روحیه کار برای اینکه نمی‌دانند حاصل تحقیقشان کجا کاربرد دارد. علم همکاری پاسخگوین به دلیل فقر فرهنگی حاکم در جامعه در خصوص کار تحقیقات دانشگاهی

		ضعف انگیزش	ضعف انگیزش دانشجو/دوری از روح اصلی تحقیق/تأثیر گذاری انگیزشی استادان/انگیزه شخصی/انگیزه رفع تکلیف/بی انگیزگی پژوهشگر	ارتباط دوسویه بین سنت و دانشگاه وجود ندارد و در قالب این ارتباط پژوهش محمل بر حل مشکل نیست و همین امر باعث می‌شود حمایت‌های مالی و معنوی کم باشد و
عوامل بیرونی	عدم مدیریت زمان (مداخله گر)	محدودیت زمان پژوهش	عدم شناخت و آشنایی کافی/شاغل بودن دانشجو/ان دکرا/عدم آگاهی از زمان و منابع محدود/کمبود وقت اساتید	کمبود وقت اساتید است مدیریت دانشجو از یک طرف که باعث می‌شود تعداد زیادی دانشجو بگیریم و استاد تعداد زیاد دانشجو داشته باشد و مطالعه پایان‌نامه را برایش دشوار کند.
	بحران مالی (مداخله گر)	محدودیت منابع مالی	کمبود پژوهانه/عدم کافی بودن منابع مالی/عدم استقبال صنعت و جامعه از طرح‌های پژوهشی/محدودیت حمایت‌های مالی/عدم توجه مالی/کاهش پتانسیل جذب بودجه/پرزحمت بودن پژوهش/درآمد ساز تر بودن آموزش محوری	معمولاً محدودیت منابع مالی دانشگاه سبب می‌شود از پژوهش یا طرح‌های پژوهشی حمایت نشود. پتانسیل جذب این بودجه در گروه‌های آموزشی علم اطلاعات و دانش‌شناسی به لحاظ تعریف و تدوین پروژه‌های کاربردی بسیار ضعیف است.
		ضعف حمایت دانشگاه	عدم حمایت دانشگاه/ندادن بهای لازم به پژوهش/اندکی تحقیقات/عدم همکاری دانشگاه در پایان‌نامه	سیستم آموزشی ما نمی‌تواند تعویض کند و تجهیزات و حمایت مالی گسترده‌تر شود و توسعه و روزآمد شود و دانشجو/ان دکرا به فرصت مطالعاتی فرستاده شوند.
		سیاست کلان آموزشی	نزول استخدام فارغ‌التحصیلان پژوهش محوری/تأکید وزارت علوم بر آموزشی پژوهشی/بعلم فرصت پژوهش محوری در پیام نور/آموزش مکمل پژوهش/مغفول ماندن پژوهش	وزارتخانه تأکید آموزشی و پژوهشی دارند و این به سیاست گذاری کلان آموزشی برمی‌گردد.
	علم پذیرش پژوهشی محوری (مداخله گر)	سطحی نگری به روش شناختی پژوهش	آسان پنداری رویکرد پژوهشی/روش‌های تحقیق نامناسب/تفاوت تحقیق با نوشته/تأکید بر پژوهش‌های کمی/به کارگیری آمار/گردآوری داده‌های نامناسب/عدم استحکام نظری/علم سطحی تحقیق/کیفی/ضعف بیان مسئله/اهمیت شناخت مسئله/تأثیر شناخت مسئله در تحقیقات علمی/تحلیل آماری سطحی/علم رویکرد عمل‌گرا/علم استناددهی/مقایسه روش آموزشی پژوهش	عمدتاً پژوهش با کیفیت و با مختصات یک پژوهش واقعی انجام نمی‌شود گاهی موضوعات، روش‌ها و گاهی داده‌های مناسب گردآوری نمی‌شود. چون متدولوژی تحقیق که به ما گفته شده متدولوژی کمی است و روی کمی انگشت گذاشته است.

عوامل درونی	ضعف ساختار پژوهشی (مداخله‌گر)	علم توجه به موضوعات اساسی	اهمیت موضوع پایان‌نامه/ علم توجه به پیشنهادات تحقیق/ گرایش به موضوعات سهل‌الوصول/ نبودن موضوع معلوم/ پراکندگی موضوعات پژوهش/ موضوعات نامناسب/ تکرار موضوعات پژوهشی/ علم موضوعات بکر/ علم واقف پژوهشگر به چالش‌های اجتماعی/ علم واقف به فرصت‌ها و تهدیدها/ علم استعلام از ایرانداک	از این رو بسیاری از مسائل متبلا به در حرفه مغفول واقع شده و گرایش بیشتر به سمت موضوعات سهل‌الوصول است. مشکلات عمده ما در این زمینه هدمند نبودن پژوهش، سطحی بودن رویکرد پژوهشی، تکرار موضوعات پژوهشی و احتمالاً برخی اشتباهات روش شناختی می‌باشد.
	تعهد‌گریزی (مداخله‌گر)	روش‌های غیر اخلاقی	سرقت علمی/ سفارشی شدن مقالات/ ساختگی بودن پایان‌نامه‌ها/ خرید و فروش پایان‌نامه‌ها/ علم تدریس اخلاق پژوهشی	پر کردن پرسشنامه‌ها به صورت سرسری و یا پر کردن حتی توسط خود محقق که به این پدیده پختن اطلاعات می‌گویند.
مواع خلاقیت	مسئله‌سازی (مداخله‌گر)	فقدان مسئله‌یابی	شناسایی جاهای خالی/ علم حل مسائل و مشکلات	کمتر نیاز جامعه حرفه‌ای و انجام پژوهش‌های با عمق بیشتر که مشکلات جاری حوزه راه‌دلف قرار داده باشند مدنظر بوده است.
	تقلید‌پذیری (مداخله‌گر)	مشکل نوآوری در پژوهش	شبه بودن تحقیقات/ روزمرگی پژوهش/ علم ایده جدید در پایان‌نامه دکتری/ علم روزآمدی/ فقدان پژوهش ککاشی/ علم پژوهش جهت‌گسترش مرز دانش	در حوزه روش‌شناسی نیز مشکل وجود دارد و گاهی به صورت تولید آتبه، رشته‌به‌رشته، شهر به شهر شبه‌ها هم هستند و یافته‌ها شبه‌ها هستند. سیل عظیم مقالات که تولید می‌شود کمی است البته بد نیست که این کمیت در نهایت به کیفیت منجر شود و این امر باید سازمان‌دهی شود و مقالات دارای نوآوری و جنبه کاربردی باشد.
	علم برنامه‌ریزی راهبردی (مداخله‌گر)	فقدان طرح و برنامه	عدم نقشه جامع برای پژوهش/ مشخص نبودن کار پژوهش	اما اگر نقشه جامع داشته باشیم در ارتباط با این حوزه و مسائل و مشکلات در جامعه در ارتباط با این حوزه درک کرده باشیم آن وقت افراد خوش فکر، کارآمد را می‌خواهد این دو تارا رابط دهد و در واقع تعیین کند و حلقه‌های مفقوده را چگونه متصل کند و به یکجایی برساند و این انجام خواهد نشد تا تمام پژوهشگران رشته در آن نقشه جامع همفکری و همکاری و همگام داشته باشند.

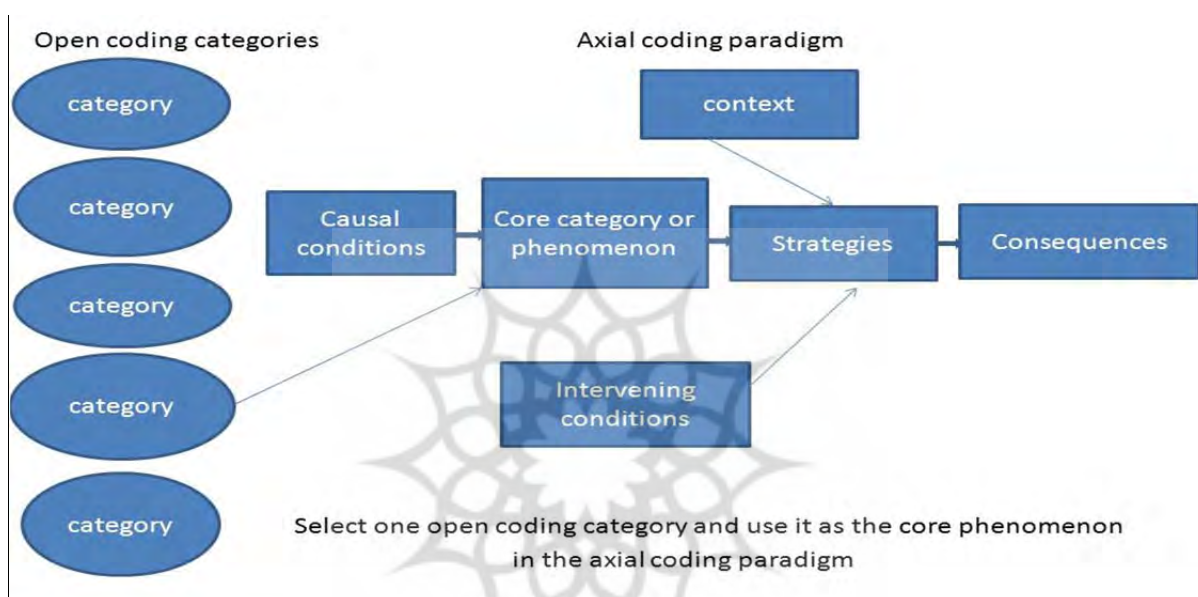
	چالش‌های پژوهش علم اطلاعات و دانش‌شناسی (پدیده مرکزی) (مقوله مرکزی)	آفت‌های پژوهشی	مشکلات امکاناتی / مضیقه‌های مالی و اقتصادی / گره‌های اداری اجرایی / چالش‌های فرهنگی اجتماعی / ضعف روش‌شناسی	شناخت چالش‌های اجتماعی و فرهنگی و داشتن راه‌حل برای آن‌ها، توجه به بنیان‌های فرهنگی و زیرساخت‌های اجتماعی و راه‌تقویت این زیرساخت‌ها. راهکار هستند. وقتی بنیادهای اجتماعی در یک نظام اجتماعی فروپاشد و افراد نیاز به باور نخواهند داشت اصولاً کتابخانه‌ها و افراد آن رشته و حرفه که کار می‌کنند بستری برای فعالیت نخواهند داشت.
سودمندی	کاربرد پذیری (راهبردها)	به کارگیری و پایه‌سازی یافته‌ها	استفاده از تحقیقات در ساختار اجرایی / استفاده سازمان‌ها از نتایج / اشاره به یافته‌های دیگران / شباهت یافته‌ها	مشکل، ساختار اجرایی کشور در استفاده از نتایج تحقیقات علمی است که له پژوهش بهای لازم قاتل نیست
		کاربردپذیری پژوهش‌ها	محل کاربرد پژوهش‌ها / کاربردی بودن یافته‌ها / عدم استفاده از نتایج / گورستان پایان‌نامه‌ها / مأموریت مداری پژوهش / مشتری‌مداری پژوهش / ایجاد شناخت و آشنائی کافی مسئولان	یافته‌های پژوهش‌ها کاربردی باشد و در عمل بتوان از آن‌ها در فرایند کاری مثل نیازشناسی، مجموعه‌سازی، سازمان‌دهی و ارائه خدمات و مدیریت استفاده کرد.
	تجاری‌سازی (راهبردها)	گسترش رابطه دانشگاه و جامعه	فارغ از نیازهای جاری جامعه / ارتباط صنعت و دانشگاه / پیوند سیستماتیک بین دانشگاه و جامعه / ارتباط بین سنت و دانشگاه / آگاهی متقابل جامعه و حرفه / ایجاد دفتر ارتباط با صنعت و جامعه	ارتباط با صنعت و پیوند یافتن پژوهش‌ها با نیازهای سازمان‌های مختلف. پژوهش برای حل مسئله انجام نمی‌شود و از طرف دیگر جامعه و حرفه هستند که اغلب بی‌خبر هستند و ارتباط دوسویه بین سنت و دانشگاه وجود ندارد.
		درآمدزایی پژوهش‌ها	جذب حمایت سازمان‌ها / بازاریابی پژوهشی	خیلی از این پایان‌نامه‌ها را می‌توانیم به سمت حتی تجاری‌سازی ببریم و این جز از مسیر شناسایی نیازهای واقعی و یافتن مسائل مبتلابه سرانجام نخواهد رسید.
افزایش عملکرد	ارزیابی پژوهش (راهبردها)	ارزیابی پژوهش‌ها	کنترل کافی در عدم تکراری بودن / ارزیابی پژوهش توسط کارگروه‌ها / ارتقاء کیفیت روش‌شناختی / دقت کافی در تصویب پروپوزال	زمان تصویب پروپوزال یا طرح پیشنهادی پایان‌نامه‌ها دقت کافی نمی‌شود و کنترل کافی در خصوص تکراری بودن این نوع پایان‌نامه نمی‌شود. پایان‌نامه‌ها در یک مرجع مثل کتابخانه ملی یا کارگروه‌های مانند انجمن کتابداری هم ارزیابی شود.

		داوری پژوهش	جدیدیت در داوری‌ها / پررنگ شدن داوری‌ها در تصویب پروپوزال / اعتقاد پسند بودن داورها / حمایت مادی و معنوی از داورها	تیم‌های پژوهش بر این باشد که چه کسی از ما بیشتر اعتقاد کند و برای داوری‌ها استفاده کنیم راهکار است.
	بهبود کار آیی (راهبردها)	ارتقاء کیفیت پژوهش	تحقیق در مبانی نظری / توجه به محورهای پژوهشی / آموزش جهت ارتقاء کیفیت روش تحقیق / موضوعات مناسب / افزایش طرح‌های تحقیق / حذف ملرک گرایبی برای انجام پایان‌نامه / ایجاد کمیته پژوهش / کیفی شدن پژوهش	ما تعداد کمی دانشجویان کمی داریم که بخواهند روی مبانی کار کنند و به گسترش نظریه‌های رشته بپردازند. ارائه طرح‌های تحقیقاتی که مستقل توسط استادان باشد.
	بهبود کار آیی (راهبردها)	همکاری و تعاون	هم‌اندیشی و واقع‌بینی / اشتراک مساعی پژوهشگران رشته / عدم تکرار اشتباهات / تعیین اصول اخلاقی و معنوی / همفکری و همکاری / ایجاد تعاون و همکاری در سطوح مختلف	داشتن روحیه تعاون و همکاری شرط اصلی است. اگر برای مشکلات موجود چاره‌ای نیندیشیم رشته ما به تدریج رو به افول خواهد گذاشت و دیگر تأثیری در فرایند توسعه جامعه ایران نخواهد داشت. به همین دلیل باهم اندیشی و واقع‌بینی راه‌حل‌های برای مشکلات موجود بیاییم.
عوامل اجرایی	قابلیت اجرایی شدن (پیامدها)	اجرا پژوهش‌ها	توجه استاد و دانشجو به تأثیر تحقیق / نگارش پایان‌نامه بهتر از نبودن / تأثیر همایش‌های میان‌رشته‌ای / توجه به اصل صرفه‌جویی / عزم بر اجرا / عملیاتی شدن پژوهش‌ها تقاضامحوری پژوهش‌ها	فکر می‌کنم در حوزه پژوهش‌ها نبود تقاضا است و بر مبانی تقاضا نیست و در حال اتزاعی عملیاتی نمی‌شود و در قسمه‌های کتابخانه می‌ماند.
	بومی‌گرایی (پیامدها)	پاسخگویی به نیازهای پژوهشی جامعه	نگاه عمل‌گرا / همخوانی پژوهش‌ها با نیازها / ارتباط موضوع‌ها با نیازهای جامعه / پاسخگویی نیاز به عمل / جهت‌گیری تحقیقات با چالش‌های جامعه / اعتقاد به	دومین قلمرو پژوهش است اگر ما تحقیقات را در راستای پاسخ چالش‌های اساسی جامعه انجام بدهیم.
توسعه خودکار آیی		مشاوره اطلاعاتی	مشاوره اطلاعاتی در جامعه / یادگیری مستمر / اعتقاد به داناایی / استفاده جامعه از یافته‌های علمی استادان	ادغام آموزش‌ها در فرایند کاری جامعه به‌عنوان مشاوره اطلاعاتی که بتواند نیازهای اطلاعاتی و نیازهای جامعه را بشناسد..
	توانمندی مشاوره اطلاعاتی (پیامدها)	ارتقاء پژوهش	تقویت انگیزه با پژوهش / ارتقاء و اعتبار حرفه‌ای / علم وابستگی استادان به مقالات پایان‌نامه‌ای / اهمیت به شایسته‌سالاری	به نظر می‌رسد طیف وسیعی از اساتید در این حوزه عمده پژوهش‌های خود را یا در قالب پایان‌نامه دانشجویان ارائه می‌کنند و یا اینکه انگیزه شخصی (اعم از ارتقا و یا کسب اعتبار حرفه‌ای) منجر به انجام کار علمی و ارائه مقاله می‌گردد.

	توانمندسازی پژوهش (پیامدها)	توان‌افزایی پژوهشی	برگزاری کارگاه‌های آموزشی/ برگزاری همایش‌های ملی و منطقه‌ای/ موققت در بعد پژوهشی/ توان‌افزایی استادان راهنما و مشاور/ توان‌افزایی ارزیابان و داوران	مهم‌تر برنامه آموزش خود اساتید است اساتیدی که کلاس را اجرا می‌کنند و به دانش اساتید خیلی مربوط است و به تسلط و اجرای که با پژوهش و محتوی اطلاعاتی که می‌تواند قبل از رده‌ها داشته باشند.
نیازسنجی نیازسنجی	مسئله یابی (زمینه‌ای)	حل مسئله	پژوهش‌های عمیق / گسترش مرز دانش / حرکت کنکاشی پژوهش / مسئله پردازی / پر کردن خلأهای پژوهشی / توجه به محورهای پژوهشی / توجه به مسائل بومی /	پژوهش برای مشکل و گسترش مرز دانش، و با ایجاد حرکت کنکاشی جدید و استحکام رشته باشد شما می‌خواهید جاهای خالی تحقیق را پر کنید ولی وقتی نناید جاهای پر شده چیست و جاهای خالی چیست؟ نگاه مسئله یاب و نه مسئله‌ساز بر پایان‌نامه‌های ما حاکم نگردد کماکان ما در یک دور تسلسل باطل قرار می‌گیریم.
	نقش استادان (زمینه‌ای)	هدایتگری استاد	کلیدی بودن نقش استادان / پشتیبان و همراه دانشجو/ بان/ تخصص اساتید راهنما در هدایت پایان‌نامه‌ها / تسلط استادان به راهنمایی / مساعدت پژوهشگر در ارائه ایده‌های نوین/ هدایت پژوهشگران به مجلات/ مشاور و پشتیبان در نوآوری	در حوزه پژوهش، استادان باید روش پژوهش را بلداند هم خود بتواند دانشجو را هدایت کند در تدریس و پژوهش کند و در پژوهش تدریس کند. هدایت پایان‌نامه‌ها به تناسب تخصص اساتید راهنما باشد.
		دانش پژوهشی	تسلط استادان به آمار/ دانایی در روش پژوهش	بخش مهم دیگر به دانایی‌های استادان که آمار را خوب بلد نیستند در حوزه پژوهش، باید روش پژوهش را بلداند هم خود بتواند دانشجو را هدایت کند.
		روحیه پرسشگری	ذهن پویا و خلاق	امروزه صحبت از تفکر خلاق و تفکر انتقادی و رده‌ها دوسویه و چند سویه است.
بستر پژوهشی (زمینه‌ای)	زمینه‌سازی	کمیته پژوهش/ تقویت انگیزه پژوهش/ حمایت و پشتیبانی/ تقدیر و تشویق/ فراهم نمودن امکانات/ لزوم آموزش پژوهش/ تأمین منابع مناسب	من دانشجو را به نوشتن مقاله تشویق می‌کنم. جنبه کمی را کاهش دهم و دانشجو کمتر و استاد بهتر و این نیاز به امکانات و منابع مالی دارد که دانشگاه‌ها حمایت کنند.	

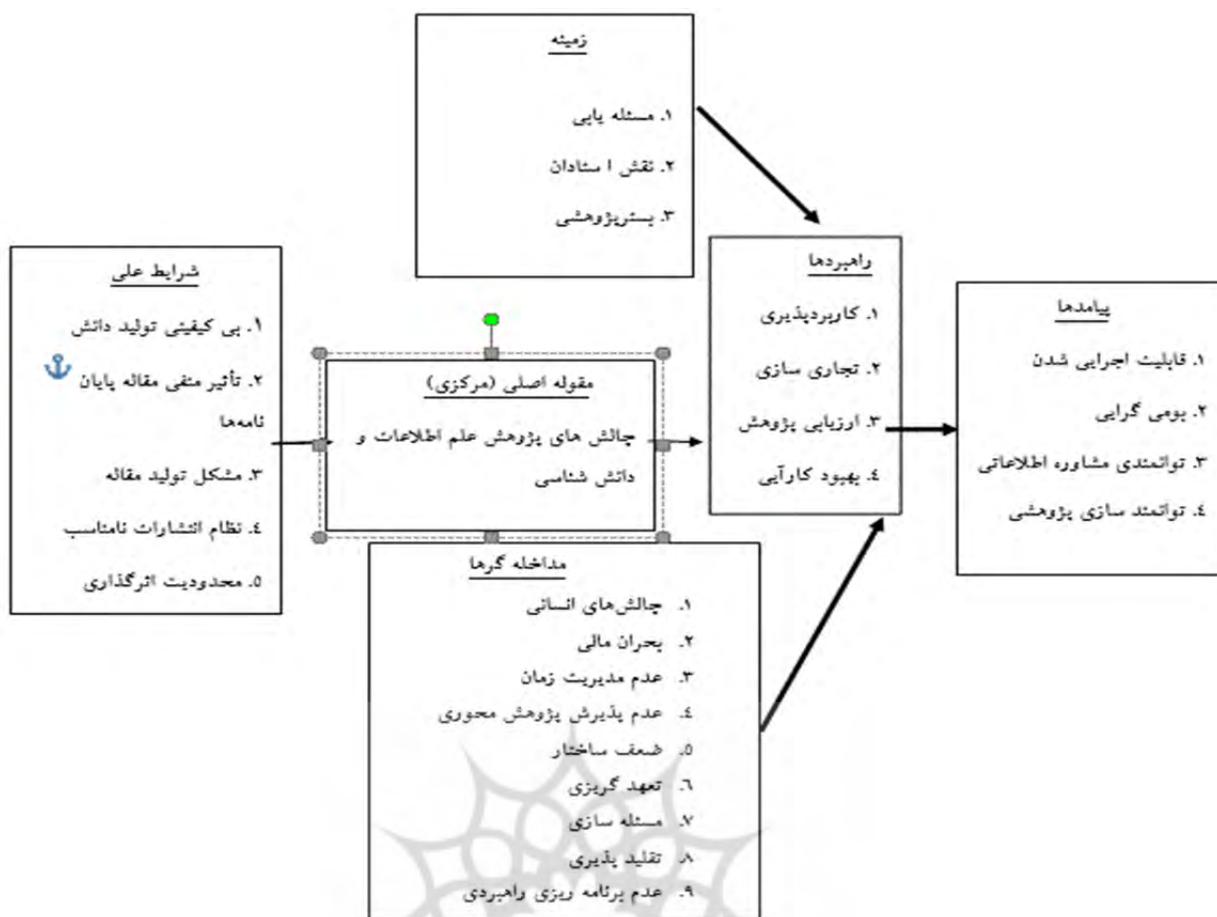
چنانچه در جدول مشاهده می‌شود شرایط علی چالش‌های پژوهش در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی با ۸۹ مفهوم و ۵ مقوله‌های اصلی تولید دانش، تأثیر پایان‌نامه‌ها، تولید مقاله، اثربخشی مقالات و نظام انتشارات هستند که تولید دانش از نظر متخصصان ۳۲ مفهوم و ۵ مقوله فرعی و نظام انتشارات با ۱۷ مفهوم و ۳ مقوله فرعی و تأثیر پایان‌نامه‌ها با ۲ مقوله فرعی و تولید مقاله با ۳ مقوله فرعی و اثربخشی مقالات با ۲ مقوله فرعی هستند و شرایط زمینه‌ای: شامل ۳۴ مفهوم در ۳ مقوله‌های اصلی بستر پژوهشی با مقوله فرعی زمینه‌سازی و نقش استادان که شامل مقوله‌های فرعی هدایتگری استاد، دانش پژوهشی و روحیه پرسشگری و مقوله اصلی مسئله یابی با مقوله فرعی حل مسئله

است و مداخله‌گرها با ۱۳۴ مفهوم و ۱۳ مقوله فرعی و ۹ مقوله اصلی چالش‌های انسانی، عدم مدیریت زمانی، بحران مالی، عدم پذیرش پژوهش محوری، ضعف ساختار پژوهشی، تعهد گریزی، مسئله‌سازی، تقلیدپذیری، عدم برنامه راهبردی به‌عنوان مداخله‌گر چالش‌های پژوهش علم اطلاعات و دانش‌شناسی از مصاحبه‌ها استخراج شده است. راهبردها با ۱۱۴ مفهوم و ۸ مقوله فرعی و ۴ مقوله اصلی کاربردپذیری، تجاری‌سازی، ارزیابی و بهبود کار آیی به‌صورت راهبردهای مؤثر در چالش‌های پژوهش در مصاحبه‌ها دسته‌بندی شدند و پیامدها با ۲۶ مفهوم و ۵ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی قابلیت اجرایی شدن، بومی‌گرایی، مشاوره اطلاعاتی و پژوهشی پیامدهای مدل چالش‌های پژوهش را تکمیل می‌کنند. همان‌طور که در شکل ۱ مشاهده می‌شود، شرایط علی، عواملی هستند که بر مقوله مرکزی تأثیر می‌گذارند.

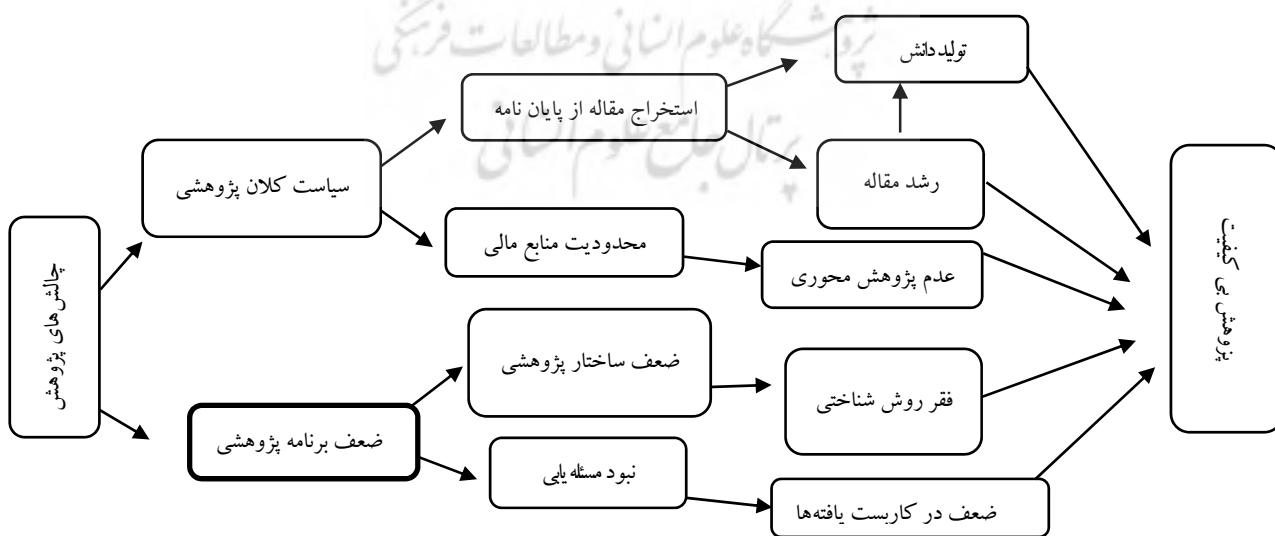
شکل ۱. کدگذاری نظریه‌سازی داده بنیاد از کدگذاری باز تا الگوی کدگذاری محوری (کرسول، ۲۰۰۵)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

شکل ۲. مدل مفهومی چالش‌های پژوهش علم اطلاعات و دانش‌شناسی

روابط بین مقوله‌های اصلی چالش‌های پژوهش به صورت الگوی مفهومی شکل ۲ نشان داده شده است در شکل ۲ جهت پیکان‌ها فرایند چالش‌های پژوهش و روابط بین مقوله‌ها را نشان می‌دهد

شکل ۳. عوامل مهم چالش‌های پژوهش علم اطلاعات و دانش‌شناسی

بحث و نتیجه‌گیری

رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی مانند بسیاری از رشته‌های علمی، با مشکلات و مسائلی مواجه است که برای رفع آن‌ها نیاز به تفکر، مطالعه و پژوهش است و هم‌پوشانی موضوعی و محتوایی و اشباع برخی زمینه‌ها در پژوهش و موضوعات تکراری، می‌تواند بیانگر عدم توانایی دانشجویان تحصیلات تکمیلی در ارائه ایده‌ها و روش‌های تازه در آثار خود باشد. به بیان دیگر، با وجود این که انتشار مقاله‌های استخراج شده از پایان‌نامه‌ها رو به فزونی گذارده است، میزان خلاقیت و مشارکت پایان‌نامه‌ها در تولید دانش نو قابل توجه نیست (فتاحی، ۱۳۸۸). با توجه به اهمیت پژوهش و هزینه و زمان زیادی که صرف انجام آن می‌شود و تاثیری که این پژوهش‌ها می‌توانند بر روند غنای رشته داشته باشند، نگاه دقیق‌تر به پژوهش‌ها امری ضروری است.

داشتن نیروی انسانی متخصص و محدودیت‌های مالی و عوامل دیگر از مهم‌ترین مشکلات پژوهشی به شمار می‌آیند. اگر عوامل موجود در پژوهش به‌طور دقیق و مناسب تعیین شود، امکان بیشتری را برای انجام پژوهش‌های مطلوب فراهم می‌کند و در نتیجه از نتایج پژوهش‌ها به‌صورت مؤثرتر و کارآمدتر استفاده خواهد شد. در الگوی مفهومی مقوله‌های اصلی مسئله یابی که مقوله حل مسئله و مقوله نقش استادان که مقوله‌های هدایتگری استادان، دانش پژوهشی و روحیه پرسشگری را در برمی‌گیرد و مقوله بستر پژوهشی با مقوله فرعی زمینه‌سازی که در صورت عدم امکان، شرایط زمینه‌ای و بستر لازم چالش‌های پژوهش را فراهم می‌کند. در پاسخ به سؤال اول پژوهش بر اساس دیدگاه مصاحبه‌شوندگان، مهم‌ترین عامل زمینه‌ای چالش‌ها عامل ضرورت حل مسئله در پژوهش است که پایه و اساس عوامل است. پژوهش برای حل مسائل جامعه است که مستلزم توجه به مسائل بومی جامعه است که دیانی (۱۳۷۸) در تحقیقات کتابداری دریافت که ابتدا در پژوهش مسئله‌یابی شود و برای پاسخ به مسئله، به گردآوری اطلاعات پرداخته شود و سرانجام چیزی مناسب استفاده به جامعه علمی کتابداری به‌طور اخص و جامعه علمی به‌طور اعم ارائه شود. همچنین در این الگو مقوله اصلی تولید دانش با مقوله‌های گسترده‌گی تولید دانش، جایگاه تولید دانش، تولید دانش در رفع نیاز واقعی، روزآمدی و نوآوری، کیفیت تولید دانش و مقوله اصلی نظام انتشارات با مقوله‌های فرعی نشر کتاب و انتشارات بین‌المللی و بازار انتشارات و تأثیر پایان‌نامه‌ها با مقوله‌های درگیر کردن دانشجویان، استخراج مقاله از پایان‌نامه‌ها و همچنین مقوله تولید مقاله با مقوله‌های فرعی افزایش کمی مقالات، جایگاه مقاله، ترفیع رتبه، چگونگی مقالات و مقوله اثربخشی مقالات شامل تأثیرگذاری مقالات عوامل مؤثر بر امر پژوهش هستند که در میان این بر اساس نظر مصاحبه‌شوندگان عوامل استخراج مقاله از پایان‌نامه‌ها از مهم‌ترین عوامل مؤثر است که باعث چالش می‌شود به‌طوری که فتاحی؛ بگلو و آخشیک (۱۳۹۳) بر مقوله استخراج مقاله از پایان‌نامه‌ها را نیز تأکید داشتند و افزایش مقالات به دلیل افزایش دانشجویان تحصیلات تکمیلی است و از دیدگاه مصاحبه‌شوندگان، تعداد پژوهش‌های پایان‌نامه‌ای دانشجویان بسیار بالا است و استادان تمایل دارند که مقالات استخراجی از پایان‌نامه‌ها با نام آنان هم ثبت شود و علاقه و تمایلی برای تمام شدن پژوهش به نام فرد دانشجو را ندارند. در خصوص همکاری پژوهشی مطرح شده، برخی از استادان راهنما به دلیل ارتقاء مرتبه علمی نیاز به مقالات استخراجی پایان‌نامه‌ای دارند ولی طبق تعهدات خود عمل نمی‌کنند و بار مسئولیت پژوهش به عهده دانشجو می‌افتد از طرفی افزایش مقالات باکیفیت آن رابطه معکوسی دارد به‌طوری که کیفیت کلی مقالات مطلوب نیست و این با تحقیقات حسن‌زاده و همکاران (۱۳۹۸) هم سویی دارد. در حالی که تعداد مقالات هدف نهایی نیست بلکه هدف دارا بودن مقالات باکیفیتی است که از نظر محتوا سبب گسترش واقعی مرزهای دانش و توسعه علم در رشته گردد، در ارائه محتوی این‌گونه مقالات آنچه مورد توجه است پرداختن به مبانی و نظریه‌های مطرح در زمینه مسئله و موضوع تخصصی پایان‌نامه است. تأکید بر مبانی نظری و ارائه نظریه‌های مطرح و مرتبط با موضوع مورد پژوهش یکی از نکاتی است که موجب غنی شدن و استحکام مقاله‌ها و نیز ارتباط دانش جدید با دانش کهن در حوزه‌های علوم انسانی و اجتماعی می‌شود (فتاحی، بگلو، آخشیک، ۱۳۹۳). همچنین تولید دانش رشد صعودی دارد و دانشگاه منبع و مرجع تولید دانش محسوب می‌شود، بنابراین بایستی جامعه و صنعت برای اجرای طرح‌های تحقیقاتی خود به آن مراجعه کنند. رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی از این امر مستثنی نیست. مراجعه به دانشگاه به‌منظور اجرای طرح‌ها و فعالیت‌های پژوهشی از طرف سازمان‌ها وجود ندارد و بخش‌های اجرایی از این پژوهش‌ها استفاده نمی‌کنند. علیرغم اینکه تولید دانش در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی توسعه خوبی دارد، ولی از کیفیت لازم در تولید دانش نیز برخوردار نیست. از طرفی انتشارات همچنان رشد داشته است. این

یافته در راستای یافته‌های پژوهش اوکولا^۱(۲۰۰۷)، اشرفی ریزی و همکاران^۲(۱۳۸۹)، رادفر^۳(۱۳۹۰)، امرایی و همکاران^۴(۱۳۹۲) است. تکراری بودن موضوعات کتاب‌ها از مقوله‌هایی است که نیاز به توجه بیشتری دارد که مؤلفان و مترجمان فعال در حوزه به منظور رفع خلأهای موجود، با دیدی کل‌نگر و جامع‌بنگرنند و به تمامی موضوعات آنهایی که کمتر رشد یافته‌اند بپردازند که یافته‌های ملک محمدی و حاجی زین العابدینی (۱۳۹۶) آن‌را تأیید می‌کند.

تکراری بودن موضوعات کتاب‌ها از مقوله‌هایی است که نیاز به توجه بیشتری دارد که مؤلفان و مترجمان فعال در حوزه به منظور رفع خلأهای موجود، با دیدی کل‌نگر و جامع‌بنگرنند و به تمامی موضوعات آنهایی که کمتر رشد یافته‌اند بپردازند که یافته‌های زین العابدینی و محمدی (۱۳۹۶) آن‌ها را تأیید می‌کند. مشکلات و محدودیت‌ها نظیر چالش‌های انسانی، محدودیت زمان پژوهش، محدودیت منابع مالی، ضعف حمایت دانشگاه و ضعف ساختار پژوهشی، تقلیدپذیری، تعهد‌گریزی، مسئله‌سازی، عدم برنامه‌ریزی راهبردی و عدم رویکرد پژوهش محوری در دانشگاه‌ها از عوامل چالش‌ساز در پژوهش هستند که راهبردها و پژوهش را محدود می‌کند. از مهم‌ترین عامل محدودکننده عدم رویکرد پژوهش محوری است که تحقیقات راجح کومار (۲۰۱۷) و گنجی (۱۳۸۳) و همچنین پژوهش‌های زارعی و فامیل روحانی (۱۳۸۸) در این راستا انجام شده است. بر این اساس پژوهش رشته در تأمین هزینه‌های خود با مشکلاتی مواجه است. ارتباط ضعیف پژوهش با نیازهای جامعه و به دنبال آن ناتوانی در جذب طرح‌های تحقیقاتی را دلیل به وجود آوردن مشکلات مالی عنوان شده است. در ضعف روحیه کاری پژوهشی کم‌رنگ بودن نقش استادان راهنما، عدم همکاری پاسخگویان، عدم فرستادن دانشجویان دکترا به فرصت‌های مطالعاتی از مفاهیم مربوط به مقوله ضعف روحیه کاری پژوهشی به شمار می‌آیند. بر اساس نتایج حاصل از تحلیل مصاحبه‌ها، انجام پژوهش‌ها اصولاً نیازمند کار تیمی و بهره‌گیری از توان تخصصی هر یک از اعضاء است. این در حالی است که کمتر موردی پیش می‌آید که اعضای یک پژوهش با یکدیگر همکاری کنند و این نیاز به فرهنگ‌سازی کارگروهی در پژوهش دارد. عدم پژوهش محور بودن دانشگاه‌ها علاوه بر این، بر اساس دیدگاه‌های مصاحبه‌شوندگان، در ساختار و رویکرد آموزش محوری در دانشگاه‌ها و جزوه محوری کلاس‌ها، محقق و پژوهشگر تربیت نمی‌شود، بلکه بیشتر استاد و مدرس تربیت می‌شود تا پژوهشگر، به عبارت دیگر، در نتیجه رویکرد آموزش محوری در برخی دانشگاه‌ها و نوع تربیت افراد در این رویکرد، در بسیاری از مواقع اساتید تولیدکننده علم نیستند و صرفاً انتقال‌دهنده و مدرس می‌باشند، این در حالی است که برخی از اساتید هم اصولاً وارد حوزه پژوهش و تولید علم نمی‌شوند. به طور کلی چنین می‌توان گفت که پژوهشگری یک مهارت است و تنها با دانستن مسائل نظری، روش‌ها و اصول پژوهشگری حاصل نمی‌آید. بایستی این مهارت‌ها جهت انجام پژوهش توسط افراد کسب شود. اما همه افراد مجهز به چنین مهارتی نیستند. یکی دیگر از عوام مهم محدودکننده پژوهش سیاست کلان آموزشی است که مربوط به مقوله عدم پژوهش محوری دانشگاه‌ها هستند. بر اساس نتایج حاصل، یکی از چالش‌های جدی که متوجه رشته است، سیاست دانشگاه‌ها در توجه به گسترش کمی آموزش است. به این مفهوم که توجه بیشتر دانشگاه به آموزش در بخش‌های تحصیلات تکمیلی، نظیر دانشگاه پیام نور موجب شده تا پژوهش در حاشیه قرار گیرد، در نتیجه رویکرد آموزش محوری، مشغله‌های بسیار زیادی برای اساتید در امور آموزشی به وجود آورده است. چنانکه اساتید بیشترین وقت خود را درگیر امور آموزشی، در بخش‌های مختلف تحصیلات تکمیلی، نظیر کلاس درس و پاسخگویی به دانشجویان می‌گذارند و فرصت کافی برای گذران در امور پژوهشی را ندارند. از سویی در برخی موارد مشغله‌های آموزشی و درآمد حاصل از آن مانع از احساس نیاز به امر پژوهش می‌شود. در پاسخ به سؤال دوم پژوهش استفاده از راهبردهای پژوهشی که در الگوی مفهومی مشخص شده‌اند، ترکیبی از راهبردها کاربردی‌تری و تجاری‌سازی همراه با مقوله‌های فرعی گسترش رابطه دانشگاه و جامعه، درآمدزایی پژوهش‌ها و ارزیابی و داوری پژوهش‌ها، و بهبود کارایی که شامل مقوله‌های فرعی ارتقاء کیفی و همکاری و تعاون از جمله راهبردهایی هستند که می‌توانند عملی شوند و باعث پیامدهایی شوند. بر اساس نتایج، به کارگیری یافته‌های پژوهش و ارتباط در این زمینه رضایت‌بخش نیست، درحالی که برای بهبود بخشیدن به این وضعیت، زمینه‌های مناسبی وجود دارد.

1. Ocholla

2. Ashrafi Rizi H, Kazempour Z, Papi

3. Radfar

4. Amraei M, Geraei E, Siamaki

در سازمان‌های دولتی و نهادهای موجود، رابطه‌ای جهت واگذاری طرح‌های خود به پژوهشگران احساس نشده است. ضروری است که در مرحله انتخاب موضوع در پژوهش‌های رشته به محورهای پژوهشی نهادهای موجود نظیر کتابخانه‌های عمومی مورد توجه قرار گیرد و اعتمادی مبنی بر اینکه واقعاً دانشگاه می‌تواند به آن‌ها در جهت رفع مسائل و نیازهای پژوهشی‌شان کمک کند به وجود آید. این که دانشگاه‌ها صرفاً مطالبی که مطرح می‌کنند جنبه تئوریک نداشته و قابلیت اجرایی و عملیاتی شدن را دارد. بر اساس یافته‌های پژوهش، راهبردها باعث اجرای دقیق و جامع پژوهش‌ها و پاسخگویی به نیازهای جاری و بومی جامعه همراه با توانمندی مشاوره اطلاعاتی منجر به کاهش چالش‌ها در پژوهش می‌شود.

منابع

- پاول، ر. (۱۳۷۹). *روش‌های اساسی پژوهش برای کتابداران*. ترجمه نجلا حریری. مرکز انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی
- حرری، ع. (۱۳۹۰). ضرورت رویکردی سه وجهی به آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی. *کتاب ماه کلیات*، (۱۶۶)، ۱۰-۱۱.
- حسن‌زاده، م.، اسبک تبار، م.، سهراب زاده، س.، و محمدی ضرون، م. (۱۳۹۸). رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴. *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، (۲)، ۱۷۷-۱۹۸.
- حیدری، غ.، قنادی نژاد، ف.، و چینی پرداز، ر. (۱۳۹۶). شناسایی و تحلیل اولویت‌های پژوهش در علم اطلاعات و دانش‌شناسی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دکتری در این رشته. *مدیریت اطلاعات*، (۱)، ۴۹-۷۳.
- دیانی، م. (۱۳۸۷). پایان‌نامه، گنجی ناشناخته. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی*، (۴)، ۱-۱۶.
- دیانی، م. (۱۳۸۷). رواج مسئله‌سازی و افول مسئله‌یابی در تحقیقات کتابداری. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، (۱)، ۴۱-۳.
- دیانی، م. (۱۳۸۷). افزایش نمایانی و تزايد مقاله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، (۳)، ۱۱-۳.
- رهادوست، ف. (۱۳۸۶). *فلسفه کتابداری و اطلاع‌رسانی*. نشر کتابدار.
- زارعی، ع.، و فامیل روحانی، ع. (۱۳۸۸). وضعیت تحقیقات اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌های آزاد اسلامی منطقه پنج و شناسایی مشکلات آن‌ها در تولید علمی. *مطالعات ملی کتابداری و سازمان‌دهی اطلاعات*، (۸۰)
- عصاره، ف.، فرج پهلوی، ع.، و سیامکی، ص. (۱۳۹۳). پژوهش‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران: تحلیل محتوا، *مجله علم‌سنجی کاسپین*، (۲)، ۷-۱۳.
- فتاحی، ر. (۱۳۸۸). *ارزش‌ها و جذابیت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی: بازشناسی مبانی ارزشی کتاب*. کتابدار.
- فتاحی، ر.، رجبعلی بگلو، ر.، و آخشیک، س. (۱۳۹۳). گذری و نظری برگزیده، *حال و آینده: کتابداری و اطلاع‌رسانی در ایران: نگاهی به شکل‌گیری، دستاوردها و چالش‌های توسعه علم اطلاعات و دانش‌شناسی*. شیراز: نامه‌ی پارسی: وزارت علوم تحقیقات و فناوری معاونت پژوهشی مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری.
- کوکبی، م. (۱۳۸۸). *بازنگری برخی از مشکلات روش پژوهش در رشته کتابداری و علم اطلاعات، در نصرت ریاحی‌نیا، همایش پژوهش در کتابداری و اطلاع‌رسانی؛ رویکردها، رویه‌ها و کاربردها، ۱۲ اسفند. (۳۱-۳۹)*. کتابدار.
- کومار، ک. (۱۳۷۴). *روش‌های پژوهش در کتابداری و اطلاع‌رسانی*. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
- گنجی، ع. (۱۳۸۳). *مطالعه وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه فردوسی مشهد*. [پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی]، دانشگاه فردوسی مشهد.

References

- Ashrafi Rizi, H., Kazempour, & Z., Papi. (2010). A Survey of Publications by Non-Government, Special Publishers in Library and Information Science during (2001-2008). *Library and Information Science*, 13(2), 295-318. [In Persian].
- Boell, S., Kennan, M., & Willard, P. (2012). Fifty years of LIS education in Australia: Research productivity and visibility of LIS educators in higher education institutions, *Journal of Education in Library and Information Science*. 53(1), 49-68.

- Chuan, C., Qin, f., & Ma H. (2011). Survey Research on Implementation of Research Methods in Library and Information Science, *Library Tribune*, 31(6). Retrieved March 18, 2018, from http://www.jlis.cn/jtlscen/ch/reader/view_abstract.aspx?file_no=20120203&flag=1
- Corbin, J., & Strauss, A. (2008). *Basics of qualitative research: technique and procedures for developing grounded theory*. Los Angeles, Calif.: Sage..
- Corbin, J. & Strauss, A. (2015). *Basics of Qualitative Research: Techniques and procedures for Developing Grounded Theory (4 edition)*. Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, Washington DC. SAGE Publications, Inc.
- Creswell, J. (2005). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. Michigan: Merrill. Retrieved, May 21, 2018, from https://books.google.com/books/about/Educational_Research.html?id=IXcOAQAAMAAJ
- Diani, M. (2008) Thesis, Unknown Treasure, *Library and Information Quarterly*, 2 (4), 1-16. [In Persian].
- Diani, M. (2008). The prevalence of problem-solving and the decline of problem-solving in library research, *librarianship and information*, 41 (1), 1-3. [In Persian].
- Diani, M. (2008). Increasing the visibility and increasing the number of library and information articles. *Library and Information Science*, 11 (3). [In Persian].
- Fattahi, R. (2009). *Values and charms of librarianship and information: Recognizing the value foundations of books*. Tehran: Librarian. [In Persian].
- Fattahi, R. et al (2014). *Past and Present Past, Present, and Future: Library and Information Science in Iran: A Look at the Formation, Achievements, and Challenges of the Development of Information Science*. Shiraz: Persian letter: Ministry of Science, Research and Technology, Vice Chancellor for Research, Regional Center for Science and Technology Information. [In Persian].
- Ganji, A. (2004). *Study of the status of scientific information production of faculty members of Ferdowsi University of Mashhad*. [Master Thesis in Library and Information Science], Ferdowsi University of Mashhad. [In Persian].
- Heidari, G. & Ghanadinezhad, F. (2018). Identifying and Analyzing Research Priorities in Each of the Research Axes of Knowledge and Information Science from the Viewpoint of the Faculty and Doctoral Students of This Field. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 34 (1), 57-88. [In Persian].
- Hassanzadeh, M., Esbaktabar, M., Sohrabzadeh, S., & Mohammadi Zeron, M. (2019) impact of Co-authorship on the Quality of Papers: An Approach to Papers Published in the Field of Knowledge and Information Science from 2008 to 2015. *Scientometrics Research Journal*, 5 (2), 177-198. [In Persian].
- Hori, A. (2011). The need for a three-pronged approach to library and information education. *General Book of the Month*, (166), 10-11. [In Persian].
- Kokbi, M. (2009). *Review of some problems of research methods in the field of librarianship and information science, in Nosrat Riahinia, Research Conference in Library and Information Science; Approaches, Procedures and Applications, March 3rd. (31-39)*. Librarian.
- Kumar, K. (1995) *Research methods in library and information science*. National Library of the Islamic Republic of Iran.
- Malekmohammadi, S., & Haji Zeinolabedini, M. (2017). A decade of book publishing in the field of knowledge and information science in Iran (2002-2011). *Journal of Management Information Systems*, 3 (1), 16-21. [In Persian].
- Ocholla, D., & Ocholla, L. (2007) Research in Library and Information Science in South Africa: an analysis of journal research output from 1993-2006. 73RD IFLA GENERAL CONFERENCE AND COUNCIL, 19-23 August 2007, Durban, South Africa. Electronic. Retrieved March 18, 2018, from <http://www.ifla.org/iv/ifla73/index.htm>
- Osareh, F., Farajpahlou, A., & Siamaki, S. (2014) Knowledge and Information Science Research in Iran: A content analysis. *Caspian Journal of Scientometrics*, 1(2), 7-13. [In Persian].
- Powell, R. (2000). *Essential Research Methods for Librarians*. Najla Hariri (Translator). Scientific Publications Center of Islamic Azad University. [In Persian]
- Rahadoust, F. (2007). *Philosophy of library and information science*. Tehran. Nashreketabdar. [In Persian].
- Radfar, A. (2012). A Survey on the Library and Information Science Researches in Iran. *Epistemology*, 5(18), 35-49. [In Persian].
- Raj K., Bhardwaj (2012). Research activities of library and information science professionals in Indian higher educational institutions: Competencies, support and engagements, *Journal of Library and Information Technology*, 37(1), 30-37.
- Strauss, A., & Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Newbury park, CA: sage
- Zarei, A., & Famil Rouhani, A. (2009) Status of Research of Faculty Members of Islamic Azad Universities of Region Five and Identification of Their Problems in Scientific Production. *National Library Studies and Information Organization*, (80).

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی